

Kaupunginvaltuusto 14.12.2005

JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

1§ Soveltamisala

Näissä jätehuoltomääräyksissä annetaan jätelainsäädäntöä tarkentavia määräyksiä ja toimintaohjeita. Jätelain muutoksessa syyskuussa 2004 on selkiinnytetty tuottajanvastuuta jätehuollossa. Yleinen jätteiden lajitteluvelvoite koskien tuottajanvastuulla olevia jätteitä on siis jätelain pohjalta voimassa. Tuottajanvastuusta on annettu jätelain mukaiset määräykset paperin, renkaiden, sähkö- ja elektroniikkaromun, romuautojen sekä osittaisena pakkausten osalta. Luettelo voi kasvaa vielä jatkossa.

2§ II Määritelmät

--

3 § Kompostointi

Tällä määräyksellä kannustetaan puutarha- ja muun biojätteen omatoimiseen käsittelyyn. Biojätteen erilliskeräily harvaan asutuilla seuduilla ei ole taloudellisesti järjestettävissä. Näillä alueilla kiinteistökohtainen kompostointi on suositeltavaa.

Käymäläjätteen osalta ei ole oleellisia muutoksia aiempiin määräyksiin.

4§ Jätteiden poltto

Tavalliset kiinteistökohtaiset tulisijat eivät sovellu jätteen polttamiseen. Puhtaan, kuivan, kyllästämättömän ja maalaamattoman tai muuten käsittelemättömän, käytöstä poistetun puutavaran polttaminen on kuitenkin mahdollista samoin kuin paperin ja pahvin käyttö sytykkeenä. Määräyksellä ei kielletä puun polttamista esimerkiksi pihagrillissä.

Vähäinen kuivien risujen polttaminen on katsottu mahdolliseksi taajaan asutulla alueella. Pykälässä kuitenkin korostetaan aiempaa voimakkaammin polttajan vastuuta tulen leviämisen ja mahdollisten savuhaittojen estämisessä. Naapureille tai ympäristölle haittaa aiheuttava polttaminen ei ole missään tilanteessa sallittua. Tampereen aluepelastuslaitoksen kannan mukaisesti on luovuttu vaatimuksesta hankkia poltolle paloviranomaisen lupa.

Haja-asutusalueella on mahdollista kuivien risujen ohella polttaa puutarhajätettä sekä maa- ja metsätaloudessa ja puistojen hoidossa syntyviä myrkyttömiä ja polttokelpoisia jätteitä, kuten olkia ja hakkuutähteitä. Haitattomuusvaatimus koskee myös tätä polttoa, joten ongelmatapauksissa asiaan voidaan tarpeen mukaan puuttua.

5 § Jätteiden hautaaminen

Jätteiden hautaaminen ei ole jätelain mukaista jätteiden käsittelyä. Vähäisen puutarhajätteen hautaamisesta oman tontin maaperään ei kuitenkaan voida olettaa aiheutuvan vaaraa tai haittaa terveydelle, viihtyisyyden vähentymistä tai niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa. Kuolleiden eläinten hautaamisesta on määrätty 32 §:ssä.

Kaupunginvaltuusto 14.12.2005

6 § Puutarhajäte

Vaikkakin pihojen ja puutarhajätteen vieni yleisille alueille on roskaamista ja siten jätelain vastaista, on se silti taajaan asutulla alueella valitettavan yleistä. Määräyksellä kielletään toiminta yksiselitteisesti.

7 § Jätteiden keräys kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen alueella

Jätteiden keräykseen on kiinteistöllä oltava jätteiden keräämiseen soveltuva keräysväline. Biojäte on lajiteltava erilleen niissä kunnissa, joissa biojätettä kerätään, mikäli kiinteistössä on vähintään viisi huoneistoa.

8 § Jätteiden keräys kiinteistökohtaisen jätteenkeräyksen alueen ulkopuolella

Jätteenkeräys kiinteistökohtaisen alueen ulkopuolella perustuu aluejätepisteisiin. Mahdollisuuksien mukaan kiinteistö voidaan ottaa mukaan jätteiden keräykseen omalla jäteastiallaan.

9 § Muiden kiinteistöjen jätteenkeräys

Määräys ei poikkea aiemmasta lukuun ottamatta keräyspaperia koskevaa määräystä, joka on tästä kohdasta poistettu.

10 § Rakennustoiminnan jätteen keräys

Määräys ei poikkea aiemmasta.

11 § Keräysvälinetyypit järjestetyssä jätteenkuljetuksessa

1 kohta Varsinaisen jätteenkeräyksen työturvallisuuteen ei ole aikaisemmin kiinnitetty juuri huomiota keräysastioiden tyhjentäjän näkökulmasta. Keräyksessä on sattunut useita työtapaturmia, joissa jättesäkkiin piilotettu lasi tai piikki aiheutti kuljettajan alaraajoihin viillon. Näissä tapaturmissa jouduttiin kuljettajan jalkaa ompelemaan ja seurauksena oli viikkoja kestävä sairausloma. Jättesäkkien paino ylittyy myös useissa tapauksissa. Painavien säkkien keräyksessä on kuljettajaan kohdistuva nyrjähdys tai venähdyksivaara todennäköinen. Lisäksi säkkien materiaali ei kestä niiden ylipainoa, vaan jätteet putoavat ja leviävät ympäristöön. Säkkilaineet ovat yleensä vanhoja, eikä niiden kuntoa ole ylläpidetty asianmukaisesti.

Säkkilaineina käytetään myös täysin keräykseen soveltumattomia astioita. Tampereen teknillisessä yliopistossa tehdyn tutkimuksen (S. Isoaho 2000) mukaan tietyt jätteenkeräysvälineet ovat työtapaturmariski jätteen kerääjälle. Jättesäkkien muuttamiseksi on määräaika vuoden 2007 loppuun, joka katsotaan riittäväksi siirtymäajaksi uuden astian hankkimiseksi.

2 kohta Täysin metallisten astioiden käyttö on selvä työturvallisuusriski. Usein astia painaa enemmän, kuin sen sisällä oleva jäte. Astioiden tyhjentämisessä on erittäin suuri vaara kuljettajan selän venähdykseen tai astian kaatumiseen. Metallisten jätteastioiden käyttökieltoon ei tarvita lisäaikaa, koska käytössä olevien astioiden määrä on vähäinen.

Muilta osin määräykset eivät poikkea aiemmista.

12 § Keräysvälineiden värit

Kaupunginvaltuusto 14.12.2005

Keräysvälineiden värissä noudatetaan valtakunnallista suositusta. Astia tulee varustaa selkeällä jätelajin mukaisella tarralla, mikäli astian väri ei vastaa ko. jätelajia.

13 § Keräysvälineiden täyttö

Määräyksellä halutaan ohjata jäteastian oikeaan täyttämiseen. Samalla pyritään vähentämään niitä jätteenkeräykseen liittyviä riskitekijöitä, jotka aiheutuvat jäteastioiden väärästä täyttämisestä.

14 § Eräiden jätelajien sijoittaminen

Määräys ei poikkea aiemmasta.

15 § Keräysvälineiden tyhjennys

Määräys ei poikkea aiemmasta.

16 § Keräysvälineen kunnossapito

Jäteastian kunnossapito on olennainen osa jätehuoltoa. Jäteastia ei saa aiheuttaa terveydellistä haittaa, ympäristöhaittaa eikä työturvallisuusriskiä käyttäjille tai kuljettajille.

17 § Keräysvälineiden sijoitus

Jätteen keräyksen sujutus varmistetaan oikealla jäteastian paikan valinnalla. Sijoittamisessa on otettava huomioon myös kuljettajaan kohdistuva tapaturmariski silloin, kun keräysvälinettä haetaan kiinteistön piha-alueelta. Tämän vuoksi on aiheellista määrätä jäteastioiden sijoittamiseen liittyvistä työtapaturmariskeistä pienentävistä asioista.

18 § Jätetilat ja keräysvälineiden suojaus

Jätetilojen rakentaminen on hyvin kirjavaa. Jopa uusiin kohteisiin tehdään tarkoitukseen soveltumattomia jätetiloja. Määräyksellä ohjataan jätetilojen suunnittelua, rakentamista ja käyttöä niin, että tiloista saadaan toimivat sekä käyttäjien että jätteenkerääjän kannalta.

19 § Jätehuoneen lukitus järjestetyssä jätteenkuljetuksessa

Jätehuoneiden lukot ovat lisääntyneet. Kuljettaja tarvitsee jokaiseen lukkoon oman avaimen, jolloin kuljetusurakoitsijalla voi olla mukana satoja kiinteistöjen avaimia. Määräyksellä rajataan mukanaolevien avainten määrä muutamaan sarja-avaimeen. Samalla nopeutetaan jätteenkeräystä. Lukkojen asennukseen tarvitaan siirtymäaika.

20 § Keräysvälineiden siirtoväylät

Jätteenkeräykseen liittyvät kulkutiet ja siirtoväylät on mitoitettava riittäviksi. Hankalat olosuhteet hidastavat keräystä ja lisäävät tapaturmariskiä.

21 § Yhteisen keräilyvälineen käyttö järjestetyssä jätteenkuljetuksessa

Yhteisen keräilyvälineen salliminen on perusteltua jätehuollon sujuvan toteuttamisen kannalta.

Kaupunginvaltuusto 14.12.2005

22 § Hyöty- ja muun jätteen keräys yleisillä alueilla

Määräyksellä on tarkennettu toiminnan järjestäjän vastuuta yleisillä alueilla tapahtuvan jätteenkeräyksen osalta. Keräysvälineiden merkitsemisellä varmistetaan, ettei yleisillä alueilla ole ”isännättömiä” astioita ja voidaan tarvittaessa olla yhteydessä toiminnan järjestäjään.

23 § Aluejätepisteet

Määräyksellä tarkennetaan aluejätepisteen käyttöä.

24 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Jätelain 20 §:n mukaan roskaajana pidetään huvi- tai muun sellaisen tilaisuuden järjestäjää, jos ympäristö roskaantuu tilaisuuden seurauksena. Yleisötilaisuuksista aiheutuva roskaantuminen on ongelma erityisesti kesäaikana suurten huvitilaisuuksien yhteydessä. Pykälän määräyksillä korostetaan järjestäjän vastuuta alueen jätehuollosta ja säädetään alueen puhdistustaajuudesta.

Tilaisuuksissa syntyy usein merkittäviä määriä hyötykäyttöön soveltuvaa jätettä. JL 6 §:n mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se teknisesti on mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Pykälässä veloitetaan ne tilaisuudet, joissa muodostuu hyötyjätettä yli 50 kg/tapahtuma, erottelemaan pahvi, biojäte ja energiajätteeksi sopivat erät muusta jätteestä. Tätä pienemmille tilaisuuksille lajittelusta katsotaan muodostuvan kohtuuton kustannus. Yleisesti korostetaan järjestäjän vastuuta hyötyjätteiden erottelua koskevasta ohjauksesta ja neuvonnasta.

25 § Järjestetty jätteenkuljetus

Määräyksellä tarkennetaan, mitä järjestetyllä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan.

26 § Jätteiden kuormaaminen

”Taajama-alue” on muutettu termiksi ”taajaan asuttu alue” maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

27 § Jätteiden kuljettaminen

Ei muutosta aiempiin määräyksiin.

28 § Ongelmajätteiden keräys ja varastointi

Ei muutosta aiempiin määräyksiin.

29 § Ongelmajätteiden keräyspisteet

Ei muutosta aiempiin määräyksiin.

30 § Asbestijäte

Kaupunginvaltuusto 14.12.2005

Yksityiskohtaisilla määräyksillä ongelmajätteiden keräyksen ja varastoinnin järjestämisestä, niiden keräyspisteistä sekä asbestijätteistä selvennetään jätelain säännöksiä ja pyritään turvaamaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

31 § Sako- ja umpikaivolietteet

Sako- ja umpikaivolietteiden käsittelyn määräys on yhdenmukainen niistä muutoin annettujen säädösten kanssa.

32 § Kuolleet eläimet

Kuolleen eläimen hautaamisesta säädetään muussa kuin jätelainsäädännössä, mm. sivutuoteasetuksessa. Säännökset ovat astuneet voimaan koko EU-alueella. Asiaa ohjeistaa maa- ja metsätalousministeriö.

33 § XI YLEISET JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMIS- JA KÄSITTELYPAIKAT

Ei muutosta aiempaan.

34 § XII MUUT MÄÄRÄYKSET

Ei muutosta aiempaan.

Sovelletut oikeusohjeet:

Jätelaki 1072/1993 § 4, 6 – 14,17,18b, 19, 20,38 ja 66

Ympäristönsuojelulaki 86/2000 § 11

VnA talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 542/2003